Balio Sruogos laiškas Juozapui Sruogai, 1937-05-02, iš Kauno – į Tilžę

Mielas Juozapai, / Šiandie išsiunčiau tau laišką[...].

Mielas Juozapai,

Šiandie išsiunčiau tau laišką, kuriame rašiau apie vandentiekio reikalą [1] ir neteisingai pažymėjau, kaip projektuojama įvesti [2] – į tavo sklypą. Atsižiūrint į tavo patogumus privatinė prijungimo linija nuo magistralės Ramiojoj gatvėje eitų ne mūsų gatvele, bet Tavo [3] – Reingardo [4] gatvele – įvažiavimu, – tai būtų tau daug patogiau ir pigiau.

Balys [5] [1r] // [1v–2r] // [2v] //

KOMENTARAI

[1] „Čia visi kaimynai – senesni gyventojai, naujakuriai ir būsimi naujakuriai – organizuojas pravesti miesto vandenį. Mat, su vandeniu mūsų rajone padėtis kiek blogesnė: paviršutinis vanduo, gert nelabai tinka (yra organinių dalių), ir to paties ne visuomet yra (Dabušis išsikasė šulinį – o vandens nėra). Tai higienos ir gaisro sumetimais padėtis nėra geistina. O antra – šiokioje padėty baisiai sunkiai išsprendžiama kanalizacijos problema. Kur dėti išleidžiamą vandenį ir sutras? Daryti sugeriamus šulinius? Bet podirvis yra toks, kad jis vandenį praleidžia, ir sugeriamieji šuliniai nuolat terš geriamųjų šulinių vandenį.

Tat visi kaimynai susitarė prašyti miesto valdybos, kad pravestų miesto vandenį. Turint gerą vandenį, kanalizacijos reikalai savaime išsisprendžia: gali drąsiai statyti porį 3–4 metrų gylio sugeriamus šulinius – ir viskas. Miesto valdyba dabar turi reikalingų vamzdžių – galėtų padaryti. Jei proga bus praleista ir valdyba darbus nukels į kitą rajoną – tai greit nebebus galima prisišaukt. Miesto valdyba praveda magistrales su tokia sąlyga: pusę išlaidų padengia ji, o pusę išlaidų – gyventojai. Tik gyventojų padengimas – kitokios rūšies: gyventojai sumoka oficialiai ne už pravedimą, bet duoda M. valdybai avansą – būsimo vandens sąskaiton. Už įmokėtą avansą miestas duos vandenį, – vandeniu padengs avansą. Vadinas, įdėti pinigai nežus. Miestui pinigai reikia duoti ne iš karto, – duos „išsimokėjimui“. Svarbu Miestui parašas, kad už tiek ir tiek bus vanduo sunaudotas“ (Balio Sruogos laišką Juozapui Sruogai, iš Kauno – į Tilžę, 1937-05-02, [rankraštis], in: *LLTI BR*, f. 53, b. 293, l. 1–2r).

[2] „Piešiny punktyru pažymėta maždaug vandentiekio linija. Nuo Penčylos namų eina privatinė Tavo – Dabušio – Mikšio linija, – jos pravedimas kainuoja 3–4 kartus pigiau, negu miesto linijos. Šios linijos pravedime dalyvautumėte trys – tai kainuotų jau visai nebrangiai. Skaitliukai vandeniui būtų Penčylos namuose – kad tolimesnė linija būtų galima pigiau daryti. O jei kompanijoj nedalyvautum, ateity vienas sumanytum jungtis su Ramiąja gatve ir skaitliuką statyti savo namuose, reikėtų vesti linija (vamzdžiai), kaip miesto valdyba nustatė – tai jau būtų labai brangiai“ (Balio Sruogos laišką Juozapui Sruogai, iš Kauno – į Tilžę, 1937-05-02, [rankraštis], in: *LLTI BR*, f. 53, b. 293, l. 3r).

[3] Juozapas Sruoga (1886–1957) – vyriausias Balio Sruogos brolis. Teisininkas, diplomatas, Užsienio reikalų ministerijos tarnautojas, 1934–1940 m. Lietuvos konsulas Tilžėje. Balio Sruogos kaimynas Kaune, Žaliakalnyje, sklypo Ramiojoje gatvėje Nr. 7A šeimininkas. Sklypo savininkė buvo Juozapo Sruogos žmona Bronė Sruogienė (1896–1950).

[4] Teodoras Reingardas (1883–1947) – 1937 m. – jūrininkas, karininkas, inžinierius, projektavęs namus, prižiūrėjęs statybos darbus, matininkas. Balio Sruogos kaimynas Kaune, Žaliakalnyje, sklypo Ramiojoje gatvėje Nr. 11 savininkas.

[5] Balys Sruoga (1896–1947) – Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto dėstytojas; nuo 1932 m. – profesorius. Sklypo Kaune, Žaliakalnyje, Ramiojoje gatvėje Nr. 9B, savininkas.